

॥ २ ॥ विष्टभितं निरुद्धसंचारं ॥ ३ ॥ कामगं स्वामिचित्तानुकूलसंचारवत्कृतं निमित्तमिदं विष्टभ्यं किं तदेवाह ॥ कस्मान्नागमत् इत्यचितयत् ॥ ४ ॥ मे ममेच्छया पुष्प
कंनगच्छति तदिदं किं निमित्तं इति विचिंत्य स्वयमेव हेतुं तर्कयति ॥ पर्वतस्येति पर्वतोपरि स्थितस्येत्यर्थः ॥ कस्यचित्पुरुषस्येदं कर्म स्तंभनकर्म भवेत् ॥ ५ ॥ मारीचो

अथापश्यद्दशग्रीवोरैकमंशरवणं महत् ॥ गभस्तिजालसंवीतं द्वितीयमिव भास्करं ॥ २ ॥ सपर्वतं समारुह्य कंचिद्रम्यवनांतरं ॥ प्रेक्ष
ते पुष्पकं तत्र रामविष्टभितं तदा ॥ ३ ॥ विष्टभ्यं किमिदं कस्मान्नागमत् कामगंकृतं ॥ अचितयद्राक्षसेन्द्रः सचिवैस्तैः समावृतः ॥ ४ ॥ किं
निमित्तमिच्छयामेनेदं गच्छति पुष्पकं ॥ पर्वतस्योपरिष्ठस्य कर्मेदं कस्यचिद्भवेत् ॥ ५ ॥ ततोऽब्रवीत्तदाराममारीचो बुद्धिकोविदः ॥ ने
दं निष्कारणं राजन् पुष्पकं यन्न गच्छति ॥ ६ ॥ अथवा पुष्पकमिदं धनदानान्यवाहनं ॥ अतो निस्पंदमभवद्दनाध्यक्षविना कृतं ॥ ७ ॥ इ
ति वाक्यान्तरे तस्य करालः कृष्णपिंगलः ॥ वामनो विकटो मुंडी नंदी ह्रस्वभुजो बली ॥ ८ ॥ ततः पार्श्वमुपागम्य भवस्यानुचरो ब्रवीत् ॥ न
दीश्वरो वचश्चेदं राक्षसेन्द्रमशंकितः ॥ ९ ॥ निवर्तस्व दशग्रीवशैले क्रीडति शंकरः ॥ सुपर्णनागयक्षाणां देवगंधर्वरक्षसां ॥ १० ॥ सर्वे
षामेव भूतानामगम्यः पर्वतः कृतः ॥ इति नंदिवचः श्रुत्वा क्रोधात्कंपितकुंडलः ॥ ११ ॥ रोषात्तुताघ्नयनः पुष्पकादवरुह्य सः ॥ कोयं शं
कर इत्युक्त्वा शैलमूलमुपागतः ॥ १२ ॥ सोऽपश्यन्नंदिनं तत्र देवस्यादूरतः स्थितं ॥ दीप्तं शूलमवष्टभ्य द्वितीयमिव शंकरं ॥ १३ ॥ तं दृष्ट्वा
वानरमुखमवज्ञाय सराक्षसः ॥ प्रहासं मुमुचे तत्र स तोय इव तोयदः ॥ १४ ॥ तं क्रुद्धो भगवान् नंदी शंकरस्यापरातनुः ॥ अब्रवीत्तत्र तद्र
क्षोदशाननमुपस्थितं ॥ १५ ॥

पि तदुक्तमेवानुवदति ॥ तत इति ॥ पुष्पकंनगच्छतीति यन्नेदं निष्कारणं ॥ ६ ॥ कारणमूहयित्वा हाथवेति ॥ धनदानान्य
वाहनं धनदादन्यस्य वाहनं नेत्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ पार्श्वे रावणस्येति शेषः ॥ अशंकित उपागम्या ब्रवीदित्यन्वयः ॥ ११ ॥ १० ॥ कृत ईश्वरेच्छयेति शेषः ॥ ११ ॥ शैलमूलमुपागतः अं
तरिक्षात्पर्वतं प्राप्त इत्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ प्रहासं मुमुचे कृतवानित्यर्थः ॥ १४ ॥ १५ ॥